

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Végrehajtási perek a bírói gyakorlat tükrében

Szerző:

dr. Stifter-Dobos Szilvia

2025. augusztus 13.

Tanulmányomban a végrehajtási perekre vonatkozó eljárást kívánom a jogszabályi rendelkezések mellett a bírói gyakorlat oldaláról is megközelíteni, figyelemmel arra, hogy a végrehajtási eljárás, mint nemperes eljárás során bizonyítási eljárás nem folytatható le, annak ellenére, hogy a végrehajtást kérő követelésének érvényesítése céljából az adós tulajdonjoga korlátozásra kerülhet a kötelezettségének esetleges fennállása nélkül; a zálogtárgy a zálogkövetelés felek általi vitatása okán kikerülhet az adós tulajdonából a zálogjog törlése mellett; adós vélelmezett tulajdonaként foglalásra kerülhet harmadik személy ingó vagyontárgya; illetve az adós harmadik személy felé fennálló követelésének lefoglalása ellenére a végrehajtást kérő részére teljesítés nem történik.

Tekintettel fentiekre a feleknek és egyéb érdekeltnek, az adósnak, a végrehajtást kérőnek, a zálogjogosultnak, és annak, aki a valamely jogára hivatkozik a lefoglalt vagyontárgy tekintetében különös érdeke fűződik ahhoz, hogy igényét vagy vitatását bizonyítás mellett peres eljárásban érvényesítse.

Mindezek okán szabályozza a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) Hetedik részében a Különleges eljárások között a végrehajtási pereket, nevezetesen a végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti pert, a végrehajtási igénypert, a foglalás tűrése iránti pert, a követelés behajtása iránti pert és a végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódás engedélyezése iránti pert.

I. Történeti áttekintés

A végrehajtási pereket a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) a hatályba lépésétől a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 1994. szeptember 1. napján történt hatálybalépéséig szűken szabályozta, kizárólag a hatáskör, illetékesség, pertárgyérték tekintetében, illetve igazolási kérelem vonatkozásában az alábbiak szerint.

A polgári perrendtartás 1953. január 1. napján hatályos 23. § f) pontja értelmében „a megyei bíróság hatáskörébe tartoznak a megyei bíróság által elrendelt végrehajtás vagy zárlat megszüntetése vagy korlátozása iránt indított perek.”¹

A rPp. 24. § (1) bekezdésének e) pontja szerint „a pertárgy értékének megállapításánál végrehajtási igényperben a követelés összegét, ha azonban a biztosíték (zálog, kezességi kötelezettségvállalás stb.) értéke, illetőleg összege ennél kisebb, ezt az utóbbi értéket, illetőleg összeget kell figyelembe venni.”²

Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdésének f) pontja értelmében „a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értékeként - a tényleg megállapítható összegtől függetlenül - az alábbi értéket kell számításba venni: végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben a végrehajtási összeget és járulékait, illetőleg azoknak azt a részét, amelyre a végrehajtási jog megszüntét állítják.”³

A rPp. 33. §-a akként rendelkezett, hogy „a végrehajtás vagy zárlat megszüntetése vagy korlátozása iránt indított perekre kizárólag az a bíróság illetékes, amely a végrehajtást elrendelte, a végrehajtási igényperekre pedig kizárólag az a bíróság, amely a végrehajtást foganatosítja, illetőleg az a megyei bíróság, amely a végrehajtást foganatosító járásbíróságnak másodfokú bírósága.”⁴

A rPp. 106. § (3) bekezdése szerint „végrehajtási igényperben az igénylő igazolással nem élhet.”

Fenti rendelkezéseken túl további speciális szabályt a polgári perrendtartás a Vht. hatályba lépéséig nem tartalmazott, 1994. szeptember 1. napjától ellenben a végrehajtási perek a rPp. negyedik részében, a különleges eljárások között került szabályozásra a XXV. fejezetben.

Ettől az időponttól a jogszabály négy különböző végrehajtási pert különböztetett meg, a végrehajtás megszüntetési és korlátozási pert, igénypert, foglalás tűrése iránti pert és a követelés behajtása iránti pert. A végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódás engedélyezése iránti pert a törvénybe 2001. szeptember 1. napjával iktatta be a 2000. évi CXXXVI. törvény.

¹ uj.jogtar.hu: a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (hatályos: 1953. január 1. napjától)

² uj.jogtar.hu: a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (hatályos: 1953. január 1. napjától)

³ uj.jogtar.hu: a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (hatályos: 1953. január 1. napjától)

⁴ uj.jogtar.hu: a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (hatályos: 1953. január 1. napjától)

A jelenleg hatályos polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban Pp.) a végrehajtási pereket a hetedik részben a különleges eljárások között szabályozza a XL. fejezetben. Jelenleg is öt végrehajtási pert különböztet meg a jogszabály, a végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránt indított pert, végrehajtási igénypert, foglalás tűrése iránti pert, követelés behajtása iránti pert, illetve a végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódás engedélyezése iránti pert.

II. Hatályos szabályozás

1. *Általános közös szabályok*

A végrehajtási perek a polgári perrendtartásban a különleges eljárások szabályai között helyezkednek el, ekként amennyiben nem rendelkezik valamely kérdés tekintetében a törvény különleges szabályozással, abban az esetben alkalmazhatóak a polgári peres eljárás általános szabályai.

A végrehajtási perek vagyoni jogi pernek minősülnek, mivel az érvényesített követelés minden pertípusban meghatározható, mégsem függ a pertárgy összegétől a hatáskörrel rendelkező bíróság, mivel a végrehajtási pereket minden esetben járásbíróság folytatja le, az illetékesség ellenben pertípustól függ.

2. *Végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránti per*

A jelenleg hatályos szabályozás megkülönbözteti a végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránti per feltétel rendszerét attól függően, hogy a végrehajtási eljárás milyen végrehajtható okirat alapján került elrendelésre.

A végrehajtási eljárást a bíróság vagy a közjegyző végrehajtási lappal és azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal, illetve végrehajtási záradékkal és azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal rendelheti el. Végrehajtási lappal egy tekintet alá eső végrehajtható okirat a biztosítási intézkedés végrehajtását elrendelő végzés, átutalási végzés, közvetlen bírósági felhívást tartalmazó

határozat, a bíróság rendbírásról szóló értesítése, és a 4/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény (a továbbiakban: hágai tartási egyezmény) alapján kijelölt hazai központi hatóság által a tartásra kötelezett adatainak beszerzésére kiállított megkeresés.⁵

A végrehajtási záradékkal egy tekintet alá eső végrehajtható okiratok a közvetlen bírósági felhívást tartalmazó határozat, a közvetlen bírósági letiltó végzés és az átutalási végzés.⁶

A szabályozás különbségének oka, hogy a végrehajtási lappal elrendelt végrehajtási eljárást megelőzi egy kontradiktórius eljárás, mely során a felek előadhatják a követelés tekintetében a tényállításaikat, jogállításaikat és azokat alátámasztó bizonyítékaikat, szemben a végrehajtási záradékkal elrendelt végrehajtással, melyet megelőzően a bíróság a követelés tekintetében nem hozott határozatot, a követelés létrejöttét és fennállását nem vizsgálta.

A végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránti pert szükséges elhatárolni azoktól az esetektől, amikor a végrehajtási eljárás megszüntethető nemperes eljárás keretében.

Ezen eseteket szabályozza a Vht. 41. §, 56. §, illetve a joghatását tekintve a Vht. 211. § rendelkezései is.

A Vht. 41. § (1) bekezdése értelmében „ha az adós okirattal valószínűsítette, hogy a végrehajtandó követelés alaptalan, azt már teljesítették, vagy egyébként megszűnt, vagy arra hivatkozik, hogy a követelés, illetve a végrehajtási jog elévült, a végrehajtó a bizonyítékra utalva felhívja a végrehajtást kérőt, hogy 15 napon belül nyilatkozzon a követelés fennállásáról.”⁷

Amennyiben a végrehajtást kérő az adós állítását elismerte és a végrehajtási költségek is kielégítésre kerültek, a végrehajtási eljárás a Vht. 41. § (2) bekezdése értelmében befejeződött, a peres eljárás lefolytatására nincs szükség.

⁵ uj.jogtar.hu: Nagykomentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez

⁶ uj.jogtar.hu: Nagykomentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez

⁷ uj.jogtar.hu: Vht. 41. § (1) bekezdése

Ezzel szemben, ha a végrehajtást kérő a végrehajtó felhívására akként nyilatkozik, hogy a követelés megszűnését vagy csökkenését nem ismeri el, az adós a Vht. 41. § (5) bekezdése alapján végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti pert kezdeményezhet.

A Vht. 56. § (1) bekezdésének a) és b) pontja szerint „a végrehajtást elrendelő bíróság végzéssel megszünteti vagy korlátozza a végrehajtást, ha közokirat alapján megállapította, hogy a végrehajtandó határozatot jogerős határozat, illetve büntetőeljárásban a bíróság véglegessé vált határozata, valamint az ügyészség, illetve a nyomozó hatóság további jogorvoslattal nem támadható határozata hatályon kívül helyezte, megváltoztatta, illetve a végrehajtandó határozat hatályát veszítette, vagy jogerős bírósági határozat alapján megállapította, hogy a végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt végrehajtani kívánt követelés vagy az annak alapjául szolgáló jogviszony egészben vagy részben érvényesen nem jött létre.”⁸

Ez esetben a végrehajtási eljárás megszüntetéséről vagy korlátozásáról a végrehajtást elrendelő bíróság rendelkezik, amely a Vht. 225. § (6) bekezdése, illetve a Vht. 15. § (1) bekezdése szerint az a bíróság, amely a végrehajtható okirat kiállítására jogosult, vagyis az elsőfokon eljáró bíróság.

A Vht. 13. § (1) bekezdésének a)-c) pontjai alapján „végrehajtható okiratot akkor lehet kiállítani, ha a végrehajtandó határozat kötelezést (marasztalást) tartalmaz, jogerős, végleges vagy előzetesen végrehajtható, valamint az ügyészség, illetve a nyomozó hatóság határozata további jogorvoslattal nem támadható, és a teljesítési határidő letelt.”⁹

A Vht. 211. § (1) és (2) bekezdése értelmében a végrehajtást elrendelő bíróság a végrehajtási lapot visszavonja, amennyiben a Vht. 13. § (1) bekezdésében foglalt feltételek nem álltak fenn, és ennek okán a végrehajtható okiratot a bíróság a törvény megsértésével állította ki, illetve, ha a bíróság az okiratot a törvény megsértésével látta el végrehajtási záradékkal, a végrehajtási záradékot törölni kell.

Hivatkozott rendelkezések alapján a bíróság nemperes eljárás keretében jár el, ezzel szemben peres eljárásban érvényesítheti az adós felperesként a végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti igényét az alábbi esetekben, az alábbi feltételek szerint.

⁸ uj.jogtar.hu: Vht. 56. § (1) bekezdésének a) és b) pontja

⁹ uj.jogtar.hu: Vht. 13. § (1) bekezdésének a)-c) pontja

Tekintettel arra, hogy a végrehajtási perek, és ekként jelen per is különleges perként került szabályozásra a polgári perrendtartásban, így a keresetlevélnek is tartalmaznia kell speciális adatokat, nevezetesen a felperesnek meg kell jelölni a végrehajtható okiratot kiállító megnevezését és a végrehajtható okirat számát, valamint a végrehajtást foganatosító végrehajtó nevét és székhelyét, továbbá a végrehajtási ügyszámot.¹⁰

Amennyiben az adós a végrehajtással érvényesíteni kívánt követelés csökkenésére, részbeni megszűnésére kíván hivatkozni a perben, a keresetlevélben meg kell jelölni a végrehajtani kívánt követelés azon részét, amelyre a fél a végrehajtást korlátozni kívánja.¹¹

A perben felperes kizárólag a kereseti kérelemben megjelölt végrehajtási eljárásban adósként szereplő fél lehet, míg alperesként a végrehajtási eljárást kezdeményező végrehajtást kérő.¹²

Ha a peres eljárást nem az adós kezdeményezi, vagy nem a végrehajtást kérő ellen nyújtja be a keresetét, a bíróság az első esetben az aktív perbeli legitimáció hiánya miatt, a második esetben a passzív perbeli legitimáció hiánya miatt utasítja vissza a keresetlevelet a Pp. 176. § (1) bekezdésének g) pontja, illetve a Pp. 176. § (2) bekezdésének b) pontja alapján.¹³

Ezen jogszabályi rendelkezés értelmében amennyiben nemperes eljárás keretében a végrehajtást foganatosító bíróság a Vht. 39. § alapján megállapítja a végrehajtási eljárásban a felek személyében bekövetkezett változást, tekintettel arra, hogy a Pp. 528. § (1) bekezdése és a Pp. 531. § (1) bekezdése alapján kizárólag az adós és a végrehajtást kérő lehet a perben fél, így a Pp. 47. § és 48. § rendelkezései szerint perbevonás vagy perbelépés alapján meg kell állapítani a perbeli fél változását is.

Amennyiben a felperes adós elhunyt, abban az esetben az alperesi végrehajtást kérő a felperes jogutódját perbe vonhatja, mely annak okán áll érdekében, mivel a végrehajtási eljárást a bíróság felfüggesztheti a per jogerős befejezéséig, így a követelésének csak a perben meghozott ítélettől függően tud érvényt szerezni. Az alperesi végrehajtást kérő jogutódja önként perbe léphet, vagy a felperes perbe vonhatja.

¹⁰ uj.jogtar.hu: Pp. 531. § (2) rendelkezése

¹¹ uj.jogtar.hu: Pp. 531. § (3) bekezdés

¹² uj.jogtar.hu: Pp. 528. § (1) bekezdése, Pp. 531. § (1) bekezdése

¹³ Nagykomentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez

Annak ellenére, hogy a végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti peres eljárást kizárólag a végrehajtást kérővel szemben kezdeményezheti a felperesi adós, előfordulhat olyan eset, mikor a felperes nem járul hozzá a Pp. 48. § (3) és (6) bekezdése alapján a jogelőd alperes perből való elbocsátásához, és így a jogelőd és jogutód végrehajtást kérő, mint alperesek pertársak lesznek.

A Kúria Pfv.I.21.603/2006/6. számú döntése értelmében, ha a felperes a jogelőd perből való elbocsátásához nem járult hozzá, a bíróságnak fel kell hívnia a felperest, hogy határozottan jelölje meg a jogelőddel szembeni keresetét, illetve annak ténybeli és jogi alapját. Tájékoztatni kell a felperest arról is, hogy ha az el nem bocsátott alperessel szembeni kereset alaptalannak bizonyul, ennek költségvonzatát viselnie kell.

Ha a fél a végrehajtási eljárást megelőző peres eljárásban jogi képviselővel járt el, és a meghatalmazás más korlátozást nem tartalmaz, a Pp. 68. § (3) bekezdése értelmében kiterjed az annak alapján indult végrehajtási eljárásra is, illetve a végrehajtás megszüntetése vagy korlátozási perre is, így, ha a felperes hivatkozik a keresetben ennek tényére, a bíróság a keresetlevelet nem utasíthatja vissza a meghatalmazás csatolásának elmulasztása okán a Pp. 171. § (1) bekezdésének a) pontjára, illetve a Pp. 176. § (2) bekezdésének e) pontjára hivatkozással.

Amennyiben a végrehajtási eljárás végrehajtási záradékkal került elrendelésre, a végrehajtási eljárás, mint nemperes eljárás tekintetében kelt meghatalmazás a végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perre nem terjed ki.¹⁴

Bár ezen perben, mint vagyoni jogi perben a pertárgyérték meghatározható, az eljárás mégis függetlenül a pertárgyértéktől minden esetben járásbírói hatáskörbe tartozik. A per lefolytatására illetékes a végrehajtási lappal elrendelt végrehajtási eljárás esetén az elsőfokú határozatot hozó bíróság, míg végrehajtási záradékkal elrendelt végrehajtási eljárás során az adós lakóhelye szerint illetékes bíróság.

A pertárgyérték a keresetlevél benyújtásakor megszüntetni kért követeléssel azonos mértékű. Nem egységes a joggyakorlat a tekintetben, hogy csupán a végrehajtást kérőt illető követelést szükséges figyelembe venni, vagy az eljáró önálló bírósági végrehajtó rendeletben meghatározott végrehajtási költségét is, mely szintén az adóst terheli az eljárás során.

¹⁴ Nagykommentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez

A Pp. 529. §-a rendelkezése szerint végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti pert akkor lehet kezdeményezni, ha a végrehajtás megszüntetésére vagy korlátozására a perben közölni kívánt okból a bírósági végrehajtásról szóló törvény szerint a bírósági végrehajtási eljárás keretében nincs lehetőség. Ezen jogszabályhely értelmében amennyiben a felperes, mint a végrehajtási eljárásban adós a nemperes eljárás keretében nem kérte a Vht. 41. § rendelkezése alapján az eljárás megszüntetését, vagy a Vht. 41. § alapján a végrehajtást kérő nyilatkozatra való felhívásra került, de a felperes a keresetlevélhez nem csatolta hiánypótlási felhívás ellenére sem a végrehajtást kérő nyilatkozatát, ekként nem igazolta, hogy az eljárás megszüntetése a nemperes eljárás keretében nem lehetséges, a bíróság a keresetlevelet visszautasítja.

Az adósnak a végrehajtási eljárásban előterjesztett kérelmében is egyértelműen meg kell jelölni, hogy az eljárás megszüntetése iránti kérelmét milyen indokra alapítja, és azt okirattal igazolnia kell. Az eljáró végrehajtó az adós ezirányú hivatkozását megküldi a végrehajtást kérőnek azzal, hogy kézhezvételtől számított 15 napon belül nyilatkozzon, hogy a követelés megszűnését vagy csökkenését elismeri-e, egyúttal figyelmeztetni kell a nyilatkozat elmulasztásának jogkövetkezményére.

A Vht. 41. § (3) bekezdése értelmében, ha a végrehajtást kérő elmulasztotta a nyilatkozatot, vagy elismerte ugyan az adós állítását, de a felhívásban megjelölt összegeket nem fizette meg, a végrehajtó az ügyet beterjeszti a végrehajtást foganatosító bírósághoz. A végrehajtás megszüntetésének ebben az esetben nincs helye. Ha a befizetés nem történt meg, a bíróság végzéssel kötelezi a végrehajtást kérőt a 34. § (5) bekezdésében említett összegek megfizetésére akkor is, ha őt költségkedvezmény illeti meg. A végrehajtó a végzésben feltüntetett összegek behajtására folytatja az eljárást.

Nem egységes a bírói gyakorlat a tekintetben, hogy a végrehajtást kérő követelés megszűnését vagy csökkenését el nem ismerő nyilatkozatán túl, ha nem tesz nyilatkozatot, akkor is van-e helye annak, hogy a bíróság nemperes eljárás keretében a végrehajtást kérőt kötelezze a végrehajtót megillető fennmaradó végrehajtási költségek megfizetésére a Vht. 9. § alapján alkalmazott Pp. 203. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében, mely szerint, ha a fél az e törvényben vagy a bíróság felhívásában meghatározott valamely perfelvételi nyilatkozatot nem tüntet fel a perfelvételi

iratban, úgy kell tekinteni, hogy a fél az ellenfél érintett tényállítását, jogállítását, illetve bizonyítékát nem vitatja, az ellenfél érintett kérelme, illetve indítványa teljesítését nem ellenzi.¹⁵

A nem egységes gyakorlatot a Vht. 41. § (3) bekezdésének megfogalmazása okozza, mivel a nyilatkozat elmulasztása és a nem elismerő nyilatkozat esetén is be kell terjesztenie az eljáró végrehajtónak az iratokat a bíróságra, ellenben a jogszabályhely második fordulata értelmezhető akként is, hogy csak abban az esetben van helye az eljárás költségekre való korlátozásának és a végrehajtást kérő megfizetésére való marasztalásának, ha a végrehajtást kérő a követelés megszűnését vagy csökkenését elismeri, ellenben a végrehajtó felhívására a végrehajtási költségeket nem fizette meg.

A másik értelmezés szerint, ha a végrehajtást kérő a felhívás ellenére nem tesz nyilatkozatot, és a bíróság felé az iratokat be kell terjeszteni, annak kizárólagos indoka, ha a bíróság a Vht. 9. § alapján alkalmazott Pp. 203. § (2) bekezdésének a) pontja alapján úgy tekinti, hogy a követelés megszűnését vagy csökkenését a végrehajtást kérő nem vitatja, a követelése megszűnésének vagy csökkenésének ténye alapján a végrehajtási eljárás megszüntetését vagy korlátozását nem ellenzi.

Ez utóbbi értelmezés álláspontom szerint is a helyes gyakorlat, tekintettel arra is, hogy a jogalkotó szándéka, hogy az adós hivatkozása nemperes eljárás keretei között is érvényesíthető legyen minél tágabb körben, elkerülve egy per hosszabb és költségesebb eljárásának szükségességét. Ahogy azt a polgári perrendtartás is szabályozza, annak ténye, hogy a fél nem tesz nyilatkozatot a másik fél tényállítására, nem eshet az utóbbi terhére, így jelen eljárásban nem terhelheti az adóst végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti per kezdeményezésének kötelezettsége annak okán, hogy a végrehajtást kérő nem tett nyilatkozatot az adós végrehajtás megszüntetése iránti kérelmére nemperes eljárás keretében.

Fentiek értelmében a felperesnek igazolnia kell a keresetlevél előterjesztésével egyidejűleg, hogy az előzetes eljárás lefolytatásra került és nemperes eljárás keretében a végrehajtási eljárás megszüntetésére nincs lehetőség.

Abban az esetben ellenben, ha az adós olyan indokkal hivatkozik a követelés megszűnésére vagy csökkenésére, mely nem támasztható alá okirattal - például, hogy a követelés nem jött létre

¹⁵ uj.jogtar.hu: Pp. 203. § (2) bekezdésének a) pontja

érvényesen -, a keresetlevél nem utasítható vissza az előzetes eljárás lefolytatásának elmulasztására hivatkozással, hanem érdemben kell elutasítani a keresetet, tekintettel arra, hogy az új Pp. értelmében, a régi Pp. szabályozásával szemben a szerződés érvénytelenségére külön peres eljárást szükséges kezdeményezni, arra a végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben alappal hivatkozni nem lehet.¹⁶

Amennyiben a felperes mind szerződés érvénytelensége iránti pert, mind végrehajtás megszüntetése iránti pert kezdeményez, ez utóbbi pert a bíróság az írásbeli ellenkérelem előterjesztését követően felfüggesztheti az előző jogerős befejezéséig a Pp. 123. § (2) bekezdése alapján, amennyiben a szerződés érvénytelensége iránti per már folyamatban van.

Az eljárás szünetelésére vonatkozó szabályozás értelmében a felek közös kérelmének előterjesztése esetén sincs helye az eljárás szünetelésének, továbbá akkor sem, ha az érdemi tárgyalást a felek anélkül mulasztják el, hogy a tárgyalás távollétükben történő megtartását nem kérik.¹⁷ Szünetelésnek van helye ellenben jelen perben is a Pp. 121. § (1) bekezdésének c)-f) pontjai szerinti feltételek esetén, de az általános szabályozással szemben a szünetelés időtartama 4 hónap helyett 1 hónapig terjedhet. Ha a fél nem kéri ezen időtartamon belül az eljárás folytatását és a szünetelés okát nem hárítja el, az eljárás az általános szabályok szerint megszűnik.

Az eljárás során a bíróság soron kívül jár el, így azokat az intézkedéseket, melyre a jogszabály külön határidőt nem állapít meg, haladéktalanul meg kell tenni. E körben kiemelendő, hogy a határidők számítása során az ítélezési szünet nem vehető figyelembe.

A per soronkívülségének indoka mindkét fél azon érdeke, hogy a követelés fennállása és végrehajthatósága tekintetében minél rövidebb idő alatt hozzon a bíróság határozatot, tekintettel a végrehajtást kérő követelés érvényesítéséhez fűződő érdekét, illetve az adós érdekét ahhoz, hogy amennyiben a végrehajtást kérő követelése nem áll fenn, vagy csökkent, a vagyontárgyai feletti rendelkezési joga ne kerüljön korlátozásra állami kényszer útján.

¹⁶ uj.jogtar.hu: Nagykomentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez a Pp. 529. §-ához

¹⁷ uj.jogtar.hu: Pp. 121. § (1) bekezdésének a) és b) pontja

Amennyiben a felperes keresete perfelvételre alkalmas, és a fél a végrehajtási eljárás felfüggesztése iránti kérelmet terjeszt elő a hivatkozott tények valószínűsítése mellett, a bíróság a végrehajtási eljárást felfüggesztheti a rendelkezésére álló adatok mérlegelése alapján. Végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet természetesen fent részletezett érdekek mentén az adós terjeszt elő gyakrabban, mint felperes a keresetlevél benyújtásával egyidejűleg, de erre irányuló kérelmet az alperes is előterjeszthet a Pp. 534. § értelmében. A végrehajtást kérő a végrehajtási eljárás felfüggesztését azon okból terjesztheti esetlegesen elő, mert a Vht. 40. § (1) és (2) bekezdéseinek rendelkezése értelmében a végrehajtást kérő köteles a végrehajtandó követelés megszűnését és csökkenését haladéktalanul bejelenteni a végrehajtónak, és a végrehajtást kérő felelős a bejelentés elmulasztásából eredő költségért és kárért, valamint a 34. § (5) bekezdésében említett összegek meg nem fizetéséért.¹⁸ A végrehajtási eljárás felfüggesztése a végrehajtást kérő kárenyhítési kötelezettségének teljesítését is szolgálhatja.

A bíróság a nemperes eljárás felfüggesztéséről hivatalból még abban az esetben sem dönthet, amennyiben azt a rendelkezésére álló adatok alapján indokoltnak látja. A végrehajtási eljárás felfüggesztése iránti kérelem elbírálása során a bíróságnak a pernyertesség elvi lehetőségét kell mérlegelni, az ügy érdemi elbírálására vonatkozó következtetések rögzítésének mellőzésével. Amennyiben a végrehajtási eljárás felfüggesztéséről hoz határozatot a bíróság, annak hatálya a végzés meghozatalával beáll, így az ellene előterjesztett fellebbezés halasztó hatállyal nem bír. Fontos kötelezettsége a bíróságnak, hogy amennyiben a perben a végrehajtási eljárást felfüggeszti, az arról rendelkező végzést haladéktalanul meg kell küldenie a végrehajtást fogatosító önálló bírósági végrehajtónak, tekintettel arra, hogy a végrehajtás felfüggesztésének hatálya alatt végzett végrehajtási cselekmény törvénysértő. (BH1983. 284.)

Tekintettel arra, hogy a felfüggesztés iránti kérelem elbírálása tekintetében alkalmazni kell a Vht. szabályozását is, a bíróság bármelyik fél kérelmére felülvizsgálhatja a végrehajtási eljárás felfüggesztésének indokoltságát a felfüggesztés elrendelését követően keletkezett peradatok alapján.¹⁹ A Pp. 534. § rendelkezése értelmében alkalmazott Vht. 50. § (1) bekezdése szerint a perben is lehetőség van arra, hogy a bíróság ne minden végrehajtási cselekmény tekintetében függessze fel a végrehajtási eljárást, hanem csak meghatározott intézkedések vonatkozásában, így

¹⁸ uj.jogtar.hu: Vht. 40. § (1) és (2) bekezdése

¹⁹ uj.jogtar.hu: Vht. 50. § (6) bekezdése

például, hogy a letiltásra a végrehajtás felfüggesztésének hatálya ne terjedjen ki, oly módon, hogy a levont munkabért a munkáltató ne utalja tovább a végrehajtást kérő részére, azt kezelje letétként.²⁰

A bíróság a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemről végzésben hoz határozatot tárgyaláson vagy tárgyaláson kívül. A döntést a Pp. 533. § alapján - mivel külön rendelkezést a végrehajtás felfüggesztése tekintetében a polgári perrendtartás nem tartalmaz -, soron kívül kell meghoznia a bíróságnak, vagyis haladéktalanul, így nem érvényesül a Vht. 50. § (2) bekezdése szerinti 15 napos határidő. A végzés ellen annak tartalmától függetlenül fellebbezhetnek a felek, tehát akár elrendeli a végrehajtási eljárás felfüggesztését a bíróság, akár elutasítja a kérelmet, így a bíróságot döntése tekintetében indokolási kötelezettség terheli.

A végrehajtási eljárás felfüggesztéséről a bíróság csak kérelemre határozhat, de a meghozott döntéshez nincs kötve, azt a per során maga is megváltoztathatja.²¹

Kiemelendő, hogy amennyiben a keresetlevél hiányossága okán annak visszautasításáról rendelkezik a bíróság, a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet is el kell utasítani, ebben az esetben a bíróságnak nincs mérlegelési lehetősége. Szintén hangsúlyozandó, hogy a végrehajtási eljárás felfüggesztéséről mindaddig nem lehet rendelkezni, míg a keresetlevél perfelvételre nem alkalmas.

Amennyiben a per befejeződött, a bíróság a végrehajtási eljárás felfüggesztését megszünteti, és rendelkezik a végrehajtási eljárás folytatásáról a Vht. 51. §-a alapján. Ha az eljárás a per jogerős befejezéséig került felfüggesztésre, az eljárás folytatását elrendelő végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

A per soronkívülisége értelmében az ellenkérelem és a viszonykereset előterjesztésére a határidő az általános szabállyal szemben 15 nap, melynek meghosszabbítására szintén 15 napra van lehetőség.²² A perfelvétel során további írásbeli perfelvétel elrendelésének nincs helye, és a tárgyalási időköz nyolc nap²³, a tárgyalás kitűzésére vonatkozó határidő egy hónap.²⁴

²⁰ <https://coospace-obh.birosag.hu> - végrehajtási perek

²¹ <https://coospace-obh.birosag.hu> - végrehajtási perek

²² uj.jogtar.hu: Pp. 535. § (2) bekezdése

²³ uj.jogtar.hu: Pp. 535. § (3) bekezdése

²⁴ uj.jogtar.hu: Pp. 536. §

A keresetlevél alperes részére történő megküldésével, illetve a felperes erről való tájékoztatásával egyidejűleg a bíróság felhívja az eljáró végrehajtót, hogy nyilatkozzon az általa lefolytatott végrehajtási cselekményekről, a meg nem térült végrehajtási költségeiről, díjáról, és az azt megalapozó körülményekről. Az önálló bírósági végrehajtó végrehajtási költségét a bírósági végrehajtói díjszabásról szóló 8/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet (a továbbiakban Vdsz.) szabályozza.

A Vdsz. az eljáró végrehajtót megillető végrehajtási költség tekintetében különbséget tesz attól függően, hogy az adós, mint felperes milyen okra hivatkozással kéri a végrehajtási eljárás megszüntetését, figyelemmel arra, hogy a végrehajtási eljárás elrendelését követően történt követelés teljesítése esetén a végrehajtót behajtási jutalék is megilleti a Vdsz. 14. § rendelkezése értelmében, továbbá általános költségátalány a Vht. 34/A. § (1) bekezdése értelmében a Magyar Bírósági Végrehajtói Kart, illetve a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságát.

Amennyiben a bíróság a felperes keresetét alaposnak ítéli meg, és az eljáró végrehajtó költségigényét a perben a bíróság felhívására bejelenti, a költség megfizetésének kötelezettségéről rendelkezik a bíróság a keresetet elbíráló ítéletben. Ezen esetben az ítélet ellen a végrehajtási költségek tekintetében az eljáró önálló bírósági végrehajtó is fellebbezést terjeszthet elő.

2.1 Végrehajtási lappal és vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti per

A Pp. 528. § (1) bekezdésének a) és b) pontjai értelmében az adós keresettel kérheti a végrehajtási lappal és az azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását, ha a perben közölni kívánt tény akkor történt, amikor az már nem volt közölhető a végrehajtható okirat kiállításának alapjául szolgáló határozat meghozatalát megelőző eljárásban, vagy a végrehajtható okirat kiállításának alapjául szolgáló egyezség megkötése után következett be.²⁵

Az adós a végrehajtási lappal és vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben a követelés végrehajthatóságának megszűnésére hivatkozhat teljesítés, teljesítés lehetetlenné válása, beszámítás, elévülés és felek eltérő tartalmú megállapodása alapján.

²⁵ uj.jogtar.hu: Pp. 528. § (1) bekezdés a) és b) pontja

A BH2019. 138. számú eseti döntés értelmében az ingatlan kiürítését elrendelő végzés nem minősül végrehajtási lappal egy tekintet alá eső végrehajtható okiratnak, ezért az alapján indult végrehajtási eljárás megszüntetése iránti per nem kezdeményezhető.²⁶

1.1.1 Teljesítés

Általános hivatkozás, hogy az adós a kötelezettségét megfizette a végrehajtást kérő részére, ellenben csak olyan teljesítésre lehet a végrehajtási lappal és vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben hivatkozni, ami a végrehajtandó határozat meghozatalát, illetve az egyezség megkötését követően került teljesítésre, mivel csak olyan tényre hivatkozhat a felperes, amelyre a végrehajtást megelőző eljárásban nem hivatkozhatott volna.²⁷ Abban az esetben, ha az adós olyan tényre alapítja a kereseti kérelmét, mely a végrehajtási eljárást megalapozó határozat meghozatalát megelőzően történt, perújításban érvényesítheti a Pp. 392. § és 393. § rendelkezései alapján.

A Pp. 265. § (1) bekezdése szerint a perben jelentős tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valósnak fogadja el, így ezen perben a bizonyítási teher a felperest, azaz az adóst terheli.

A perben szakértő kirendelésére lehet szükség, amennyiben nem a teljesítés ténye, hanem a teljesített összeg elszámolása tekintetében van vita a felek között, és így a bíróságnak kell az elszámolást elkészíteni. A felperesnek egyértelmű és részletes elszámolást kell készítenie, mellyel a kereseti kérelmét alátámasztja.

Az elszámolás során figyelemmel kell lenni a Vht. 164. §-ban rögzített teljesítési sorrendre, melytől eltérni nem lehet. Ennek alapján a végrehajtás során befolyt összegből mindenekelőtt az adott végrehajtási eljárásban érvényesített - az eljárás kezdeményezésével, elrendelésével és foganatosításával felmerült - végrehajtási költséget, és abból elsősorban a meg nem fizetett végrehajtási illetéket és az előlegezésre kötelezett szerv által előlegezett költséget kell kielégíteni.

²⁶ uj.jogtar.hu: BH2019. 138. számú eseti döntés

²⁷ uj.jogtar.hu: Pp. 528. § (1) bekezdés a) és b) pontja

A végrehajtás során befolyt összegből az ügygazda végrehajtót illeti meg a tevékenységéért járó 254. § szerinti díj, költségtérítés és behajtási jutalék.²⁸

A Vdsz. 29. § a)-l) pontjai értelmében a költségek kielégítésének sorrendje a fél költségmentessége esetén a megelőlegezésre köteles szerv által megfizetett költség és díj, az állam javára behajtandó eljárási illeték, a rendőri közreműködéssel felmerült költség, a végrehajtást kérő által az eljárás kezdetén megfizetett költség és díj, a végrehajtónak járó készkiadás, végrehajtónak járó költségátalány, a végrehajtás elrendelésével felmerült költség, végrehajtónak járó munkadíj, a végrehajtást kérő által az eljárás folyamán megfizetett költség és díj, az utazási költségátalány, az általános költségátalány, végül a végrehajtónak járó behajtási jutalék.²⁹

A végrehajtást kérő követelése teljesítésének elszámolását a 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (a továbbiakban Ptk.) 6:46. §-a szerint a jogosult eltérő rendelkezése hiányában elsősorban a költségekre, majd a kamatokra és végül a főtartozásra kell elszámolni.

A jelenleg hatályos Pp. alapján, ha a felperes a kereseti kérelmében kizárólag a végrehajtás megszüntetését kérte, de másodlagos kérelemként a korlátozását nem, a bíróság tájékoztatja a felperest, hogy a kérelmét megváltoztathatja. Amennyiben a kereseti kérelmét nem változtatja meg, a bíróság az ítéletben nem rendelkezhet a végrehajtás korlátozásáról, csak a kereset elutasításáról.

Teljesítésre az adós nem csupán pénzkövetelés, hanem a Vht. 172. § (1) bekezdésében szabályozott meghatározott cselekmény végrehajtása esetén is hivatkozhat, melynek bizonyítására szakértő kirendelése válhat szükségessé.

1.1.2 Teljesítés lehetetlenné válása

A Ptk. 6:179. § (1) bekezdése alapján, ha a teljesítés lehetetlenné vált, a szerződés megszűnik. Lehetetlenné válik a teljesítés, amikor a szerződés teljesítése a szerződéskötés után beállott körülmények miatt megghiúsul. A végrehajtási lappal és vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben a felperes arra

²⁸ uj.jogtar.hu: Vht. 164. § (1) és (3) bekezdése

²⁹ uj.jogtar.hu: Vdsz. 29. § a)-l) pontjai

hivatkozással kérheti a végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását, hogy a végrehajtandó határozatban foglalt kötelezettség teljesítésére nincs mód az ítélet meghozatalát követő körülmény miatt. A teljesítés lehetetlenné válására csak dologszolgáltatás kötelezettsége esetén, tehát meghatározott cselekmény végrehajtása iránti eljárásban lehet hivatkozni, pénztartozás esetén nem.

A Ptk. 6:182. § értelmében, ha a lehetetlenné vált dologszolgáltatás esetén a dolog maradványa vagy a dolog egy része a kötelezett birtokában maradt, vagy a kötelezett mástól a dolog helyébe lépő értéket kapott vagy igényelhet, a jogosult ennek átengedését követelheti az ellenszolgáltatás arányos része ellenében. Ebben az esetben a bíróság az adós birtokában maradt dologra vagy a dolog helyébe lépő értékre korlátozza a végrehajtást.

1.1.3 Beszámítás

A Ptk. 6:49. § (1) és (2) bekezdése értelmében a kötelezett pénztartozását úgy is teljesítheti, hogy a jogosulttal szemben fennálló lejárt pénzkövetelését a jogosulthoz intézett jognyilatkozattal a pénztartozásába beszámítja. A beszámítás erejéig a kötelezettségek megszűnnek.

A Ptk. 6:50. §-a rendelkezik a pénzkövetelések beszámításának korlátairól, mely szerint végrehajtható okirattal vagy egyezséggel meghatározott, továbbá közokiratba foglalt pénzkövetelésbe ugyanilyen pénztartozást lehet beszámítani.

Nincs helye beszámításnak tartásdíj- és járadékköveteléssel szemben, a túlfizetés esetét kivéve; a szándékosan okozott kár megtérítésére irányuló pénzköveteléssel szemben, továbbá a bírósági eljárásban nem érvényesíthető követeléssel szemben.³⁰

A perben beszámításra való hivatkozás esetén a felperes köteles bizonyítani, hogy a vele szemben fennálló követelés tekintetében az ellenkövetelése beszámítható a Ptk. 6:50. § rendelkezése szerint.

³⁰ uj.jogtar.hu: Ptk. 6:51. § (1) bekezdésének a)-b) pontja és (2) bekezdése

1.1.4 Elévülés

A végrehajtási eljárásban már korábban megjelent gyakorlatot követve a Vht. 2018. január 1. napjától hatályos módosítása alapján jogszabály által is lehetővé vált, hogy az adós a követelés végrehajthatóságának elévülésére hivatkozzon, és amennyiben a végrehajtást kérő ezen nyilatkozat alapján a végrehajtás megszűnését nem ismerte el, az adós végrehajtás megszüntetése iránti igényét perben érvényesítse.

A Vht. 57. § (1) és (4) bekezdése értelmében a végrehajtási jog a végrehajtandó követeléssel együtt évül el. A végrehajtási jog elévülését bármely végrehajtási cselekmény megszakítja.

A végrehajtási jog elévülése a végrehajtást kérő követelése bírósági úton való érvényesíthetőségének megszűnését jelenti, a követelés fennállását és önkéntes teljesítésre való lehetőséget nem érinti, így az elévülés bekövetkezte után történt teljesítést visszakövetelni sem lehet.

Az általános szabályozás értelmében a követelések öt év alatt évülnek el. Az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik.³¹

A Ptk. meghatározott követelésekre az általánostól eltérően szabályozza az elévülés idejét, így a például a veszélyes üzemi felelősségből eredő kártérítési követelés három év alatt évül el, fuvarozási, szállítmányozási szerződésből fakadó igények általánosságban egy év alatt évülnek el.³²

Az elévülést e körben megszakítja a tartozásnak a kötelezett részéről történő elismerése; a kötelelem megegyezéssel történő módosítása és az egyezség; a követelés kötelezettel szembeni bírósági eljárásban történő érvényesítése, ha a bíróság az eljárást befejező jogerős érdemi határozatot hozott; vagy a követelés csődeljárásban történő bejelentése. Ha az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot hoztak, az elévülést a kötelelem megegyezéssel való módosítása és a végrehajtási cselekmények szakítják meg, vagyis a kötelezett teljesítésre való felszólítása a régi Ptk. szabályozásával szemben nem.³³

³¹ uj.jogtar.hu: Ptk. 6:22. § (1) és (2) bekezdése

³² uj.jogtar.hu: Ptk. 6:538. §

³³ uj.jogtar.hu: Ptk. 6:25. § (1) bekezdésének a)-d) pontjai és a (3) bekezdése

Tekintettel arra, hogy a végrehajtási lap és vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben a felperes olyan tényre hivatkozhat alappal, amely a végrehajtást megelőző eljárást követően következett be, így a követelés érvényesíthetőségének elévülése esetén is akkor szüntethető meg a végrehajtási eljárás, ha az elévülés a végrehajtást megalapozó határozat keltét követően következett be. E körben hangsúlyozandó, hogy amennyiben végrehajtható határozat rendelkezik az adós kötelezettségéről, abban az esetben az elévülést csak végrehajtási cselekmények szakítják meg. Nem szakítja meg ellenben az elévülést, ha az elévülési időn belül a végrehajtást kérő végrehajtás elrendelése iránti kérelmet terjeszt elő, ellenben azt a bíróság vagy az elrendelésre illetékes közjegyző megtagadja.³⁴

A végrehajtási cselekmények fogalmát nem definiálja a végrehajtási törvény, ellenben a bírói gyakorlat értelmében minden olyan végrehajtást kérő, bíróság vagy végrehajtó által fogatosított cselekmény végrehajtási cselekmény, amely a követelés érvényesítésére irányul, a végrehajtási eljárást előre viszi. Így nem tekinthető végrehajtási cselekménynek, ha a végrehajtást kérő kizárólag érdeklődik az eljárás aktuális állásáról, de nem kéri a követelése tekintetében az eljárás folytatását, vagy újabb eljárási cselekmény fogatosítását, továbbá nem végrehajtási cselekmény az eljáró végrehajtó adminisztratív intézkedése, mint például az iratok kézbesítése. Végrehajtási cselekmény ellenben, ha a végrehajtást kérő kéri a fél személyében beállott jogutódlás megállapítását és arról a bíróság végzésben rendelkezik.³⁵

Szintén megszakítja az elévülést, amennyiben a végrehajtást kérő a követelés érvényesítését nem a behajthatatlanság miatt szünetelő eljárás folytatása iránti kérelmével kívánja előmozdítani, hanem a gazdasági társaság adós felszámolásának elrendelése iránt terjeszt elő kérelmet.³⁶

Jelentős különbség az állandó bírói gyakorlat alapján, hogy a végrehajtási eljárás szünetelése alatt a követelés érvényesíthetőségének elévülése bekövetkezik, míg a végrehajtás felfüggesztésének időtartama alatt az elévülés nyugszik.³⁷ Ez utóbbit a Ptk. 6:24. § rendelkezése alapozza meg, tekintettel arra, hogy azon jogszabályhely értelmében, ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik. Menthető körülmény a bírói gyakorlat értelmében,

³⁴ uj.jogtar.hu: BDT2010. 2333

³⁵ uj.jogtar.hu: BH2009. 113, BDT2008 1827

³⁶ uj.jogtar.hu: BH2020. 79.

³⁷ uj.jogtar.hu: EBH2004. 1037 és Ptk. 6:24. §

ha a jogosult a követelés teljesítésére határidőt engedélyez az adósnak, ekkor az elévülés az új teljesítési határidő lejártával kezdődik.³⁸

Ha az elévülés nyugszik, az akadály megszűnésétől számított egyéves - egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén három hónapos - határidőn belül a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél - egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén három hónapnál - kevesebb van hátra.

Az új Ptk. Tanácsadó Testület véleménye értelmében a Ptk. 6:24. § (2) bekezdésének az alkalmazásában három hónaposnál rövidebb elévülési jellegű határidő nyugvása esetén a nyugvási ok megszűnése után megnyíló igényérvényesítési idő a jogszabály által eredetileg meghatározott igényérvényesítési határidővel egyezik meg.³⁹

1.1.5 Felek eltérő tartalmú megállapodása

Az adós peres eljárás keretében kérheti a végrehajtási eljárás megszüntetését vagy korlátozását, amennyiben a végrehajtást megalapozó határozat keltét követően a felek attól eltérően állapodnak meg.⁴⁰

Ilyen megállapodás esetén a végrehajtást kérő a Vht. 40. § rendelkezése értelmében köteles haladéktalanul bejelenteni a követelés megszűnését vagy csökkenését, az ennek elmulasztásából eredő költségért és kárért felel.

Az eltérő megállapodás keretében a végrehajtást kérő elengedheti a követelését vagy annak egy részét. Az e tényre alapított alapos végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti kereseti kérelem esetén a bíróság köteles dönteni a végrehajtási költségről annak mértéke és fizetési kötelezettségre kötelezett személyének meghatározásával.

A Vht. 254. § (1) bekezdése értelmében a végrehajtót a tevékenységéért - a jogszabályba foglalt végrehajtói díjszabás szerint megállapított - díj és költségtérítés illeti meg.

³⁸ uj.jogtar.hu: Nagykommentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez

³⁹ uj.jogtar.hu

⁴⁰ uj.jogtar.hu: BDT2011. 2587, BH2015. 247

Ugyanezen jogszabályhely (4) bekezdése alapján jutalék a végrehajtási eljárás eredményessége vagy részbeni eredményessége esetén jár a végrehajtónak függetlenül attól, hogy a teljesítés a végrehajtóhoz vagy a végrehajtást kérőhöz pénzben vagy természetben történt.

A Vht. 2020. július 16. napi hatállyal beiktatott 254. § (4a) bekezdése értelmében a végrehajtási eljárás (4) bekezdés szerinti eredményességének, vagy részbeni eredményességének minősül, ha a végrehajtást kérő a követelését elengedi. Ezen rendelkezést azon gyakorlat hívta életre, hogy a felek a végrehajtási eljárás során kötött megállapodás alapján bejelentették, miszerint a jogosult a követelést vagy annak részét elengedte, így vitatott volt, hogy a Vht. 254. § rendelkezése értelmében az eljáró végrehajtót a jutalék megilleti-e. A bírói gyakorlat egyik értelmezése szerint nem életszerű, hogy a végrehajtást kérő egy jogerős határozat alapján elrendelt végrehajtási eljárásban a követelését vagy annak egy részét elengedi, különösképpen, ha az adós végrehajtás alá vonható vagyonnal rendelkezik, a követelés elengedésére való hivatkozás esetlegesen a végrehajtási költség megfizetési kötelezettségének elkerülését szolgálhatja, mely kötelezettség a Vht. 40. § (1) bekezdése értelmében a végrehajtást kérőt is terheli, és megfizetése esetén az adós általi teljesítésből való követelés térülését csökkenti. Mindezek alapján a követelés elengedése teljesítésnek minősül és a bíróságnak az ítéletben a végrehajtó jutalék igényét is figyelembe kell vennie.

Fenti rendelkezés alól a jogszabály egy esetben kivételt tesz, nevezetesen a Vht. 254. § (4b) értelmében nem minősül a (4a) bekezdés szerinti elengedésnek, ha a Magyar Nemzeti Bank által felügyelt pénzügyi intézmény végrehajtást kérő aláírásra jogosult képviselője büntetőjogi felelőssége tudatában teljes bizonyító erejű magánokiratban nyilatkozik az elengedett követelés összegéről. Ezen szigorú feltételekkel meghatározott esetben a végrehajtót a jutalék nem illeti meg az elengedett összeg vonatkozásában.

1.2 Végrehajtási záradékkal és vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti per

A Pp. 528. § (2) bekezdésének a)-d) pontjai alapján az adós keresettel kérheti a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és az azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását, ha a végrehajtani kívánt követelés, illetve a

végrehajtási jog elévült, a követelés vagy annak egy része megszűnt, a végrehajtást kérő a teljesítésre halasztást adott, és az időtartama nem járt le, vagy az adós a követeléssel szemben beszámítható követelést kíván érvényesíteni.⁴¹

Az idézett jogszabály értelmében ebben az esetben fentiekkel egyezően szintén végrehajtás megszüntetése vagy korlátozási ok a végrehajtási jog elévülése, a követelés vagy annak egy részének megszűnése, a teljesítésre való halasztás, illetve a követelés beszámítása. Lényeges különbség ellenben a végrehajtási lappal és vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal, illetve a végrehajtási záradékkal és vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése iránti jogalap tekintetében, hogy annak bekövetkezése itt tágabb körben lehet, tekintettel arra, hogy az ekként indult végrehajtást nem előzte meg olyan eljárás, melyben az adós a követelést vitathatta volna.

Az ilyen végrehajtható okirattal indult végrehajtási eljárás megszüntetését a felperes nem csak a záradék kiállítását követően bekövetkezett tényre hivatkozással kérheti.

A bíróság által záradékkal ellátható okiratokat a Vht. 22.-23/A. § rendelkezései tartalmazzák, míg a közjegyző általi záradék kiállítás szabályozását a Vht. 23/C. § szabályozza.

A 3/2020 számú Polgári jogegységi határozat értelmében a közjegyző a Vht. 23/C. § szerinti jogkörében eljárva nem vizsgálhatja a záradékolni kért, alakilag szabályszerűnek látszó közjegyzői okiratba foglalt kötelezettség létrejöttét, érvényességét, fennállását. Szintén nem vizsgálhatja, hogy a jogosultat megilleti-e a felmondás joga, a követelés valóban létrejött és esedékessé vált-e, mikor a jogosult a kötelezettség egyoldalú lejárttá tételéről tanúsítvány kiállítását kéri.

A Civilisztikai Kollégiumvezetők 2019. április 16-ai Országos Tanácskozásának 12. állásfoglalása értelmében a közjegyző a záradékolás kapcsán kizárólag azt vizsgálhatja, hogy a közokirat megfelel-e a Vht. 23/C. § (1)-(2) bekezdéseiben foglaltaknak, míg a záradékolás alapjául szolgáló hitelszerződés érvénytelenségének megállapítását az adós csak peres eljárás keretében kérheti, ahol bizonyítás lefolytatására is mód nyílik.⁴²

⁴¹ uj.jogtar.hu: Pp. 528. § (2) bekezdés a)-d) pontjai

⁴² uj.jogtar.hu: Tanácsadó testületek véleménye

Mindezek értelmében amennyiben az adós arra hivatkozik, hogy a jogviszony a végrehajtás elrendelésekor nem állt fenn, igényét nem végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránt perben, hanem egyéb perben érvényesítheti. Amennyiben a bíróság a kereseti kérelmének helyt ad, a Vht. 56. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a végrehajtási eljárás megszüntetéséről vagy korlátozásáról az elrendelő bíróság vagy közjegyző nemperes eljárás keretében határoz.

Fontos változás az új Pp. hatályba lépésével, hogy a felperes nem alapíthatja kereseti kérelmét alappal a végrehajtási záradékkal és azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal indult végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben arra, hogy a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre.⁴³

A BDT2022. 4493. eseti döntés értelmében nem látható el végrehajtási záradékkal az a közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés, amely nem minősül közokiratnak. Ebben az esetben az adós - jogai megóvása végett - pert indíthat a végrehajtást kérő ellen, és megállapítási kereset előterjesztésével kérheti annak megállapítását, hogy a végrehajtani kívánt követelés közvetlenül végrehajtható módon nem jött létre.⁴⁴

1.2.1 Követelés és a végrehajtási jog elévülése

Amennyiben a Vht. 22. § és 23. § rendelkezése értelmében az okirat végrehajtható válik, a követelés elévülése megkezdődik. Az elévülést a felek megállapodása és a végrehajtási cselekmények szakítják meg.

A végrehajtási záradékkal ellátható közjegyzői okiratba foglalt követelés elévüléséről szóló 9/2023. Jogegységi határozat (Jpe.IV.60.038/2023/12.) értelmében a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban rPtk.) 327. § (1) bekezdésében felsorolt cselekmények akkor is megszakítják a követelés elévülését, ha a közjegyzői okiratba foglalt követelés végrehajtási záradékkal történő ellátásának a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 23/C. § (1) és (2) bekezdése szerinti feltételei fennállnak. A követelés elévülésének megszakítására a rPtk. 327. § (1) bekezdése az irányadó abban az esetben is, ha fennállnak a közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal történő ellátásának a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 23/C. § (1) és

⁴³ uj.jogtar.hu: a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban rPp.) 369. § a) pont és Pp. 528. § (2) bekezdése

⁴⁴ uj.jogtar.hu: BDT2022. 4493.

(2) bekezdése szerinti feltételei, de a jogosult a közvetlen végrehajtás helyett a követelését perben érvényesíti.⁴⁵

A rPtk. 327. § (1) bekezdése értelmében a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása - ideértve az egyezséget is -, végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése megszakítja az elévülést.⁴⁶

Fenti rendelkezéstől eltér a Ptk. jelenleg hatályos szabályozása, mely szerint az elévülést megszakítja a tartozásnak a kötelezett részéről történő elismerése; a kötelelem megegyezéssel történő módosítása és az egyezség; a követelés kötelezettel szembeni bírósági eljárásban történő érvényesítése, ha a bíróság az eljárást befejező jogerős érdemi határozatot hozott; vagy a követelés csődeljárásban történő bejelentése.⁴⁷

1.2.2 Követelés részben vagy egészben való megszűnése

A követelés részben vagy egészben való megszűnésére jelen esetben is azon indokkal hivatkozhat a felperes, hogy a követelést vagy egy részét teljesítette, a teljesítés lehetetlenné vált, illetve a végrehajtás alapjául szolgáló okiratban rögzített megállapodást a felek módosították.

1.2.3 Teljesítési halasztás

Az adós, mint felperes akkor élhet alappal ezen hivatkozással a végrehajtás megszüntetés vagy korlátozása iránti perben, ha a teljesítésre a végrehajtást kérő a végrehajtási eljárást megelőzően adott halasztást.

1.2.4 Beszámítás

Jelen esetben is különbség van a végrehajtási lappal vagy azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás, illetve a végrehajtási záradékkal vagy azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése iránti kérelem között, tekintettel arra,

⁴⁵ uj.jogtar.hu: 9/2023. Jogegységi határozat

⁴⁶ uj.jogtar.hu: rPtk. 327. § (1) bekezdése

⁴⁷ uj.jogtar.hu: Ptk. 6:25. §

hogy az előző esetén beszámításra hivatkozni csak ugyanolyan határozatba vagy egyezségbe foglalt ellenkövetelést lehet beszámítani, míg az utóbbi esetben ilyen megkötés nincs, ellenben a beszámítás tekintetében jogvita folytatható le.

1.3 A végrehajtás megszüntetése iránti per speciális típusa

2022. augusztus 1. napján lépett hatályba a Pp. 528. § (3) bekezdése, mely értelmében a kötelezett keresettel kérheti a szülői felelősséget érintő nemzetközi igazságügyi együttműködésről szóló törvény alapján a jogellenesen Magyarországra hozott gyermek visszavitelét elrendelő határozat végrehajtásának megszüntetését, ha a végrehajtás a gyermek számára tartósan a testi vagy lelki károsodás súlyos kockázatával járna a határozat meghozatala után felmerült akadályokból kifolyólag vagy a körülmények jelentős megváltozása folytán. A bíróság a végrehajtás megszüntetésének indokoltságával kapcsolatban kikéri a gyámhatóság véleményét.⁴⁸

A jogszabályi rendelkezés a házassági és szülői felelősségi ügyekben a joghatóságról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a gyermekek jogellenes külföldre viteléről szóló (EU) 2019/1111 tanácsi rendelet (Brüsszel IIb. Rendelet), valamint az 1986. évi 14. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a Gyermekek Jogellenes Külföldre Vitelének Polgári Jogi Vonatkozásairól szóló, Hágában az 1980. évi október 25. napján kelt egyezmény (hágai gyermekelviteli egyezmény) hatálya alá tartozó ügyekre terjed ki.⁴⁹

A Brüsszel IIb. Rendelet 56. cikke értelmében a más tagállambeli bíróság határozatának végrehajtása megtagadható, ha az a gyermek számára testi, vagy lelki károsodás súlyos kockázatával járna. Ilyen lehet például annak a személynek a súlyos betegsége, bebörtönzése vagy halála, aki részére a gyermeket át kell adni, vagy a tagállam, ahova a gyermeket vissza kell vinni háborús övezetté vált.⁵⁰

A perben szülői felügyeleti jog tekintetében nem hozható döntés, csupán a gyermek mindenek feletti érdekére hivatkozással megtagadható a határozat végrehajthatósága.

⁴⁸ uj.jogtar.hu: Pp. 528. § (3) bekezdése

⁴⁹ uj.jogtar.hu: 2021. évi LXII. törvény a szülői felelősséget érintő nemzetközi igazságügyi együttműködésről 1. §

⁵⁰ uj.jogtar.hu: Nagykomentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez

2. Végrehajtási igényper

A Vht. 5. § (1) és (2) bekezdése értelmében a bírósági végrehajtás során állami kényszerrel is el kell érni, hogy a pénzfizetésre, illetőleg az egyéb magatartásra kötelezett teljesítse a kötelezettségét. Az állami kényszer elsősorban az adós vagyoni jogait korlátozhatja.

Az eljáró végrehajtó a végrehajtható okirat kézbesítésével egyidejűleg felhívja az adóst a végrehajtható okirattal elrendelt követelés teljesítésére azzal, hogy annak elmulasztása esetén a jövedelmét, pénzeszközét és egyéb ingó- és ingatlan vagyontárgyait lefoglalja, azzal végrehajtás alá vonja.

A végrehajtó a Vht. 86. §-a alapján lefoglalhatja az adós birtokában, őrizetében levő vagy más olyan ingóságot, amelyről valószínűsíthető, hogy az adós tulajdonában van, kivéve, ha a rajta levő jelből vagy más körülményből minden bizonyítás nélkül kétségtelenül megállapítható, hogy az ingóság nincs az adós tulajdonában. A házassági életközösség tartama alatt a házastársaknak vagy bármelyiküknek a vagyontárgyát bármelyik házastárs ellen külön vezetett végrehajtás során is le lehet foglalni. Nincs helye a foglalásnak, ha az a házastárs, aki ellen a végrehajtás nem irányul, kétséget kizáróan igazolja, hogy a szóban levő vagyontárgy nem a házastársi vagyontársasághoz, hanem az ő különvagyonához tartozik.⁵¹

Az ingatlant a végrehajtó a közhiteles ingatlan-nyilvántartás adatai alapján foglalja le a végrehajtási jog bejegyzésével, a gépjárművet, illetve vízi- és légi járművet szintén a nyilvántartás és lajstrom adatai alapján.⁵²

Az adós rendelkezése alatt álló bankszámlára a végrehajtó hatósági átutalási megbízást ad ki, egyúttal tájékoztatja a társtulajdonost, hogy amennyiben valamely joga alapján igényt tart a levont összegekre, igénypert kezdeményezhet, tekintettel arra, hogy a pénzügyintézet nem jogosult az inkasszó foganatosításakor vizsgálni a bankszámlaszámra érkezett összeg jogcímét és jogosultját.⁵³

⁵¹ uj.jogtar.hu: Vht. 86. § (1)-(3) bekezdések

⁵² uj.jogtar.hu: Vht. 138. § (1) és (2) bekezdései, Vht. 103. § (3) bekezdése, Vht. 103/A. § (1) bekezdése

⁵³ uj.jogtar.hu: Vht. 79/C. § (1)-(3) bekezdések

A Pp. 538. § (1) bekezdése alapján keresettel kérheti a lefoglalt vagyontárgy foglalás alóli feloldását az, aki a lefoglalt vagyontárgyra a tulajdonjoga vagy más olyan joga alapján tart igényt, amely akadály a bírósági, közigazgatási vagy adóvégrehajtás során történő értékesítésnek.

Bűnügyi követelés végrehajtása esetén az igénypert az állam nevében a követelés jogosultjaként eljáró ellen kell megindítani a 2020. január 1. napján bekövetkezett jogszabályváltozás alapján, tekintettel arra, hogy a törvényszéki végrehajtó jogintézménye megszüntetésre került, és a törvényszéki végrehajtási eljárásokat a bíróság helyett az állami adó- és vámhatóság fogatosítja.

Ha a bűnügyi zárlatot polgári jogi igény biztosítására rendelték el, az igénypert a sértett és a magánfél ellen kell megindítani.

A Pp. 538. § (2)-(4) bekezdése szerint nem tarthat igényt a lefoglalt vagyontárgyra az, aki a végrehajtandó tartozásért az adóssal egysorban felel. Az a házastárs azonban, akinek a felelőssége csak a közös vagyonból rá eső vagyoni hányad erejéig áll fenn, igényt tarthat a lefoglalt különvagyontárgyára, továbbá a haszonélvező a haszonélvezeti joggal terhelt ingatlan foglalás alóli feloldását nem kérheti. A közös tulajdonban lévő vagyontárgy foglalás alóli feloldását bármelyik tulajdonostárs önállóan is kérheti, ellenben, ha a foglalás csak egy bizonyos tulajdoni illetőséget érint, akkor kizárólag ezen hányad tulajdonosa kezdeményezhet pert.

A lefoglalt házastársi különvagyont mentesítését lehetővé tévő szabályozás a Ptk. 4:49. § (1) és (2) bekezdésén alapul, mely értelmében az a házastárs, ki harmadik személlyel a közös vagyon terhére kötött szerződést, az ebből eredő tartozásért a különvagyonnal és a közös vagyon ráeső részével felel, míg annak a házastársnak a felelőssége, aki nem vett részt az előbbiek szerinti szerződés megkötésében, csupán a közös vagyonból a tartozás esedékességekor rá eső vagyoni hányad erejéig felel. A különvagyoni jelleget a házastársnak kell bizonyítania, aki a perben ezt állítja.⁵⁴

Amennyiben több vagyontárgy került lefoglalásra, mely tekintetében a felperes házastársi vagyontársi igénypert kezdeményezett, úgy a felperes választása szerint az ingatlan fekvése szerinti vagy a foglalás helye szerinti illetékes bíróság előtt is megindíthatja a keresetet. Ha a házastársi vagyontársi igényper már folyamatban van, újabb igénypert kizárólag azon bíróság előtt lehet kezdeményezni, amely előtt már folyamatban van igényper.

⁵⁴ <https://coospace-obh.birosag.hu> - végrehajtási perek

Ezen perben az alperes a végrehajtást kérő és az adós házastárs.

Az igényper megindítására nincs törvény alapján meghatározott határidő, ellenben, ha a pert a foglalástól számított 8 napon belül kezdeményezi a felperes, a lefoglalt vagyontárgy a per jogerős befejezéséig nem értékesíthető. Az igényper mindaddig kezdeményezhető, amíg a lefoglalt vagyontárgy, vagy a helyébe lépett érték felett a bíróság rendelkezhet, mivel azt követően a harmadik személy kártérítés iránti vagy jogalap nélküli gazdagodás iránti igényt alapján terjeszthet elő keresetlevelet.^{55 56}

Amennyiben a kereset benyújtására nem 8 napon belül kerül sor, vagyis az igényper nem halasztó hatályú, a felperes kérheti a végrehajtási eljárás felfüggesztését, kizárólag az igényperrel érintett vagyontárgy tekintetében. A végrehajtási eljárás felfüggesztéséről a bíróság csak kérelemre dönthet, hivatalból nem.

A pert annak a harmadik személynek kell felperesként megindítania, aki valamely joga alapján igényt tart a lefoglalt vagyontárgyra, és a pert a végrehajtást kérővel szemben, vagy ha több eljárásban került a vagyontárgy lefoglalásra, mindegyik végrehajtást kérővel szemben kell kezdeményeznie. Amennyiben a lefoglalt vagyontárgy az adós és az igénykereset előterjesztőjének közös tulajdona, a pert az adós ellen is meg kell indítania.

Ha több végrehajtási eljárásban került a vagyontárgy lefoglalásra, de hiánypótlás ellenére sem mindegyik végrehajtást kérőt jelölte meg a felperes alperesként, a bíróság kötelező perben állásra tekintettel a keresetlevelet a Pp. 176. § (2) bekezdésének b) pontja alapján visszautasítja.

A keresetlevél általános Pp. 170. §-ban megjelölt tartalmi kellékei mellett ezen perben a felperesnek meg kell jelölni azon végrehajtási ügyiratszámokat, melyek alatt a vagyontárgy lefoglalásra került, az eljáró végrehajtó nevét és székhelyét, a vagyontárgy lefoglalásának helyét az eljárás lefolytatására illetékes bíróság meghatározása végett.

A per lefolytatására az a járásbíróság illetékes, ahol a vagyontárgy lefoglalásra került. Ingatlan esetén az ingatlan fekvése szerint illetékes járásbíróság, ingóság tekintetében a foglalás helye

⁵⁵ uj.jogtar.hu: Vht. 115. § (2) bekezdése, Vht. 139. § (2) bekezdése,

⁵⁶ uj.jogtar.hu: BH2013. 274

alapozza meg az illetékességet. Ha a foglalás több helyen történt, minden vagyontárgy tekintetében az az illetékes járásbíróság jár el, ahogy a foglalás foganatosításra került.

Ingatlan tekintetében korábban a bírói gyakorlat alapján, mivel a foglalás a végrehajtási jog ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésével hatályosul, az illetékesség a bejegyzésről rendelkező földhivatal székhelyéhez igazodott. Ezt az új Pp. akként pontosította a Pp. 539. § (2) bekezdésében, hogy az ingatlan igényperre kizárólag az ingatlan fekvése szerinti járásbíróság illetékes.

Ingatlan tekintetében a haszonélvezeti jog jogosultja nem kezdeményezhet alappal igénypert, tekintettel arra, hogy a Vht. 137. § (1) bekezdése értelmében a haszonélvezeti jog csak abban az esetben kerül törlésre az árverési vevő tulajdonjoga bejegyzésével egyidejűleg, ha a haszonélvezeti jog jogosultja a végrehajtást kérő követelésének kielégítéséért felelős, vagy ha azt a jelzálogjog keletkezése után szerződéssel létesítették.

A Pp. 543. § (1) és (2) bekezdése alapján a bíróság a halasztó hatályú igényperben a keresetlevél vizsgálata és a kereset közlése során soron kívül jár el. A bíróság a keresetlevélnek az alperes részére történő kézbesítésével egyidejűleg a halasztó hatályú igényperről haladéktalanul értesíti a végrehajtót, továbbá, ha a halasztó hatályú igényper ingatlanra vonatkozik, haladéktalanul elrendeli a halasztó hatályú ingatlanigényper indítása tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését is.

A Pp. 544. § (2a) bekezdése szerint, ha a bíróság a halasztó hatályú ingatlanigényper indítása tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését elrendelte, az eljárást befejező határozatában elrendeli e tény törlését is az ingatlan-nyilvántartásból.

Ezen fenti két jogszabályhely 2025. január 15. napján került módosításra, illetve beiktatásra a polgári perrendtartásba akként, hogy a megelőző rendelkezés értelmében a bíróság az ingatlan tekintetében kezdeményezett halasztó hatályú igényperről illetve annak befejezéséről az ingatlan-nyilvántartást csupán értesítette, míg a jelenleg hatályos szabályozás szerint a bíróság a halasztó hatályú ingatlanigényper indítása tényét az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezteti, majd törölteti.

A pertárgyérték mértéke a követelés összege, de abban az esetben, ha a feloldani kért vagyontárgy alacsonyabb értékű a követelés összegénél, a pertárgyértéket ez alapozza meg.

Az igényper alapjául szolgáló gyakori hivatkozások ha a házastársi különvagyon került lefoglalásra, vagy az adós házastársa arra hivatkozik, hogy a tartozásért kizárólag az adós felel a különvagyonába tartozó vagyontárggyal; az adós tulajdonát képező ingatlanban bérlők élnek és az ő tulajdonukban lévő ingóságok kerülnek lefoglalásra; az adós bérleményben lakik és az abban fellelhető ingóságokat foglalja le az eljáró végrehajtó, ami a bérbeadó tulajdona; az adós gazdálkodó szervezet birtokában lévő, de harmadik személy tulajdonát képező vagyontárgy foglalása.⁵⁷

Szintén gyakori esetek, ha az adós a gépjármű tulajdonát adásvétel útján értékesíti, de a tulajdonjog átvezetése iránt nem intézkednek a szerződő felek és az eljáró végrehajtó a gépjármű nyilvántartás alapján vonja végrehajtás alá az ingóságot, továbbá az ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonos általi igényper kezdeményezése. A kereseti kérelem alátámasztásához a felperesnek nem csak azt szükséges bizonyítania, hogy a rendelkezik egy végrehajtási értékesítést akadályozó egyéb joggal, hanem hogy az igénylő a végrehajtás alapjául szolgáló tartozásért az adóssal egy sorban nem felel, mivel ilyen esetben a felperest ugyanolyan felelősség terheli a végrehajtást kérő követeléséért, mint az adóst.⁵⁸

Amennyiben a bíróság a kereseti kérelmet alaposnak ítéli meg, a lefoglalt vagyontárgyat a végrehajtás alól feloldja, vagy ha az igényper tárgyát képező vagyontárgy már korábban értékesítésre került, de az eljáró végrehajtó a befolyt összeg kiutalásáról nem rendelkezett, a bíróság a pénzösszeg felperes részére való kifizetéséről rendelkezik, mivel az árverési vevő az árverés jogerőre emelkedésével és az árverési vételár megfizetésével tulajdont szerez és az árverési vétel eredeti szerzőismódnak minősül.

Ha a házastársi vagyontársasági igényperben a felperes kereseti kérelmének helyt ad, úgy a feloldott vagyontárgyak a nem adós házastárs, a foglalás hatálya alatt maradt vagyontárgyak az adós házastárs tulajdonába kerül.⁵⁹

A perköltség tekintetében speciális szabályok érvényesülnek jelen peres eljárásban, tekintettel arra, hogy az alperes csak abban az esetben kötelezhető a perköltség megfizetésére pervesztessége esetén is, ha a vagyontárgy foglalásakor jelen volt - melyet az eljáró végrehajtó rögzít a foglalási

⁵⁷ Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala Oktatási Főosztály, A végrehajtás folytán indult bírósági peres és nemperes eljárások gyakorlatáról, 2003, 137. old.

⁵⁸ <https://coospace-obh.birosag.hu> - végrehajtási perek

⁵⁹ <https://coospace-obh.birosag.hu> - végrehajtási perek

jegyzőkönyvben -, és a foglalás tekintetében rosszhiszeműen járt el, vagyis tudomással bírt arról, hogy a végrehajtás alá vont vagyontárgy nem az adós tulajdonát képezi.

A speciális szabályozás kizárólag az elsőfokú eljárásra vonatkozik, a fellebbezési eljárásban az általános szabályok szerint kötelezi a bíróság a pervesztes felet a perköltség megfizetésére.

Az 1/2017. PJE értelmében a gyermektartásdíj végrehajtása során kezdeményezett igényper nem tárgyi költségmentes eljárás.

3. Foglalás tűrése iránti per

A Vht. 107. § (1)-(2) bekezdései alapján, ha valószínű, hogy az adós tulajdonában levő ingóság a feleken kívül álló harmadik személynél van, a végrehajtó a harmadik személyt nyilatkozatra hívja fel, figyelmeztetve őt a 109. § szerinti jogkövetkezményekre. A harmadik személy a felhívás kézbesítésétől számított 8 napon belül nyilatkozatban köteles a végrehajtóval közölni, hogy nála van-e a felhívásban megjelölt ingóság és milyen jogcímen, elismeri-e az adósnek az ingóságra vonatkozó tulajdonjogát, tart-e valaki igényt az ingóságra és milyen jogcímen.

A Vht. 109. § (1) bekezdésének rendelkezése értelmében, ha a harmadik személy a nyilatkozatot elmulasztotta, vagy az adós tulajdonjogát nem ismerte el, a végrehajtást kérő pert indíthat ellene a foglalás tűrése iránt.⁶⁰

Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdésének a) és c) pontja rendelkezik arról, hogy a harmadik személy a végrehajtást kérőnek a polgári jog szerint felel azért a költségért és kárért, amely abból ered, hogy a 107. § (2) bekezdésében foglalt nyilatkozat megtételét elmulasztotta, vagy az adós tulajdonjogát rosszhiszeműen nem ismerte el, az ingóságot a felhívás kézbesítése után gondosan nem őrizte meg, illetve a foglalást meghiúsította.

⁶⁰ uj.jogtar.hu: Vht. 107. § (1) és (2) bekezdésének a)-c) pontjai, Vht. 109. § (1)-(2) bekezdésének a)-b) pontjai

Ez a jogszabályi rendelkezés abban az esetben alkalmazható, ha a végrehajtást kérő valószínűsítette, hogy az adós tulajdonát képező vagyontárgy harmadik személy birtokában van. A valószínűsítés a bizonyosság fokát el nem érő tényállítást jelenti.

A végrehajtási törvény nem rendelkezik egyértelműen annak az esetnek a jogkövetkezményéről, hogy ha a harmadik személy ugyan elismeri az adós tulajdonjogát, ellenben akként nyilatkozik, hogy ő vagy valaki más igényt tart az ingóságra valamely jog alapján. Ebben az esetben a joggyakorlat szerint a 108. § és 114. § értelmezése alapján a végrehajtó az ingóságot lefoglalja, és az, aki a vagyontárgyra igényt tart, igényperben érvényesítheti.⁶¹

Az ingó vagyontárgy tekintetében jelen esetben is alkalmazandó a végrehajtás alól mentes vagyontárgyra vonatkozó Vht. 89-96/B. § rendelkezései.

A Kúria Polgári Kollégiumának a fedezetelvonó szerződés egyes jogalkalmazási kérdéseiről szóló 1/2011 (VI.15.) PK vélemény 7. pontja szerint, ha a felperes arra hivatkozik, hogy az adós és a harmadik személy között tulajdon átruházására irányuló szerződés fedezetelvonó, a végrehajtást kérőnek az adóssal szemben relatív hatálytalanság megállapítása iránti keresetet, míg fedezetelvonó szerződés alapján a jogot szerzővel szemben marasztalási keresetet kell előterjesztenie aziránt, hogy a bíróság kötelezze a harmadik személyt a jogosult igényének a megszerzett vagyontárgyból való kielégítésének tűrésére.⁶²

A perben viszontkeresetnek nincs helye, illetve perköltség megfizetésére a nyilatkozatot elmulasztó alperes köteles a per eredményértől függetlenül.⁶³

Foglalás tűrése iránti per tárgya kizárólag ingó vagyontárgy lehet, ingatlan nem.

A hatáskör tekintetében a végrehajtási perekre vonatkozó rendelkezés értelmében járásbíróság jár el, az illetékesség vonatkozásában speciális rendelkezés hiányában az általános szabály alkalmazandó, mely szerint az a bíróság, amelynek területén az alperes lakik, mindazokban a perekben illetékes, amelyekre más bíróság kizárólagos illetékessége megállapítva nincs.⁶⁴

⁶¹ uj.jogtar.hu: Nagykommentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez

⁶² uj.jogtar.hu: Nagykommentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez

⁶³ uj.jogtar.hu: Pp. 551. § és 552. §

⁶⁴ uj.jogtar.hu: Pp. 25. § (1) bekezdése

A pertárgy értéke vagy a végrehajtást kérő követelésével egyezik meg, vagy ha a per tárgyát képező ingóság alacsonyabb értékű, akkor ezen összeggel.

A kereseti kérelmet felperesként a végrehajtást kérő nyújthatja be, az ingóságot birtokló alperessel szemben, aki az adós tulajdonjogát az ingóság tekintetében nem ismerte el, vagy a nyilatkozatot elmulasztotta.

Ha az alperes arra hivatkozik, hogy az ingóság tulajdonjogát az adóstól megszerezte, a felperes bizonyíthatja, hogy az adós és a harmadik fél között színlelt szerződés jött létre, mely a Ptk. 6:92. § (2) bekezdésének rendelkezése szerint semmis.

Fenti esetben a végrehajtást kérő hivatkozhat arra továbbá, hogy a harmadik személy és az adós közötti szerződés vele szemben hatálytalan annak fedezetelvonó jellege miatt, ekkor perbe kell vonnia az adóst alperesként. E körben a Ptk. 6:120. § (1) bekezdése alapján az a szerződés, amellyel harmadik személy igényének kielégítési alapját részben vagy egészben elvonták, e harmadik személy irányában hatálytalan, ha a szerző fél rosszhiszemű volt, vagy rá nézve a szerződésből ingyenes előny származott.

Rosshiszeműnek az adóssal szerződő másik fél akkor minősül, ha tudott, vagy az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett tudnia kellett a követelés fennállásáról és arról, hogy a szerződés a hitelező követelésének a kielégítési alapját részben vagy egészben elvonta.⁶⁵ Ha a harmadik személy az adós hozzátartozója, a Ptk. 6:120. § (2) bekezdése értelmében a rosszhiszeműséget és az ingyenességet vélelmezni kell. A vélelem okán a perben megfordul a bizonyítási teher és a harmadik személynek kell bizonyítania, hogy nem volt a szerződés megkötésekor rosszhiszemű, illetve a tulajdonszerzése nem volt ingyenes.⁶⁶

Ha a felperes nem tudja bizonyítani, hogy a per tárgyát képező ingó vagyontárgy az adós tulajdonát képezi, a bíróság a kereseti kérelmet elutasítja, ellenben, ha a bíróság a perben a felperes keresetének helyt ad, kötelezi a harmadik személyt, hogy tűrje, hogy a konkrétan meghatározott végrehajtási eljárásban a végrehajtó az ingó vagyontárgyat lefoglalja. Amennyiben a felperes

⁶⁵ uj.jogtar.hu: Nagykommentár a Polgári Törvénykönyvhöz, BH2001. 62., illetve 1/2011. (VI. 15.) PK vélemény 5. pont

⁶⁶ <https://coospace-obh.birosag.hu> - végrehajtási perek

bizonyítja, hogy a harmadik személy rosszhiszemű volt, a bíróság kötelezi őt a végrehajtást kérőnek okozott kár megtérítésére is.⁶⁷

A perköltség megfizetésére az alperes köteles a pernyertessége esetén is, ha a pert annak okán kezdeményezte a felperes, mert a harmadik személy nem tett nyilatkozatot a nemperes eljárásban.

4. Követelés behajtása iránti per

A Vht. 110. § (1) bekezdése alapján, ha az adósnak harmadik személlyel szemben követelése van, illetőleg az adós harmadik személlyel olyan szerződést kötött, amelyből később követelése - ide nem értve az adós munkabérét - keletkezik, a végrehajtó a követelést lefoglalja, egyúttal a harmadik személyt nyilatkozatra hívja fel, figyelmeztetve őt a 112. és 113. § szerinti jogkövetkezményekre.

A Vht. 111. § a)-c) pontjai értelmében a harmadik személy a felhívás kézbesítésétől számított 8 napon belül nyilatkozatban köteles a végrehajtóval közölni, hogy elismeri-e a követelést, illetőleg a később keletkező követelésről szóló szerződést, a követelés mikor esedékes, továbbá tart-e valaki igényt a követelésre és milyen jogcímen.

A Vht. 112. § (1) és (2) bekezdése értelmében a harmadik személy a felhívás kézbesítése után a követelést sem az adós, sem más javára nem teljesítheti, hanem köteles legkésőbb az esedékesség napján a követelés összegét befizetni a végrehajtói letéti számlára, illetőleg köteles a követelés tárgyát bírósági letétbe helyezni. Ha a harmadik személy a követelést bárkinek a javára teljesítette, a követelés összegéig (értékéig) felelős a végrehajtást kérőnek.

A Vht. 113. § alapján, ha a harmadik személy a követelést, illetőleg a róla szóló szerződést nem ismerte el, vagy a 111. § szerinti nyilatkozatot, illetőleg a 112. § szerinti befizetést (letétbe helyezést) elmulasztotta, a végrehajtást kérő a harmadik személy ellen pert indíthat a követelés behajtása iránt.

⁶⁷ Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala Oktatási Főosztály, A végrehajtás folytán indult bírósági peres és nemperes eljárások gyakorlatáról, 2003, 145. old.

A végrehajtási eljárás során fentiek értelmében a végrehajtó az adóssal szemben fennálló követelést lefoglalta, ellenben a harmadik személy nem tett eleget a törvényi kötelezettségének azzal, hogy vagy nem ismerte el adós követelését, vagy elmulasztott nyilatkozatot tenni az eljáró végrehajtó felé a követelés tekintetében, avagy, ha a követelés lefoglalása kézhezvételét követően nem fizette ki, vagy nem a végrehajtónak fizette ki az intézkedésben megjelölt összeget.

Ha a harmadik személynek ellenkövetelése van az adóssal szemben, nincs akadálya annak, hogy adós követelésébe beszámítsa az adóssal szemben fennálló saját követelését az esedékességet követően a beszámítás feltételei szerint.

A harmadik személy ebben az esetben sem mentesül a végrehajtó felé nyilatkozattételi kötelezettsége alól, illetve amennyiben a beszámítást követően az adósnak továbbra is marad követelése a harmadik személlyel szemben, azon összeget köteles átutalni az eljáró végrehajtó letéti számlájára.

A végrehajtás alá vonható követelések lehetnek pénzbeli követelések, ingóság iránti követelések, illetve az adós valamely vagyoni jogra való igénye. Ez utóbbi lehet az ingatlan-nyilvántartásba való tulajdonjog bejegyzésre való igény.⁶⁸ Kizárólag forgalomképes követelések foglalhatóak le, így jelen pernek is csak forgalomképes követelés lehet a tárgya.

Hangsúlyozni szükséges, hogy a Vht. 110. § (1) bekezdése alapján lefoglalható a le nem járt követelés is, de annak kifizetésére a harmadik személy a Vht. 112. § rendelkezése alapján csak az esedékességét követően köteles a végrehajtó felé.

A BH2003. 373 számú eseti döntés értelmében a választottbíróági kikötést tartalmazó szerződés, mely tekintetében az eljáró végrehajtó a követelést lefoglalta, nem hat ki a végrehajtást kérő által kezdeményezett követelés behajtása iránti perre, így az általános szabályok szerint járásbíróság rendelkezik hatáskörrel a per lefolytatására.⁶⁹

A követelés lefoglalása iránti per szintén járásbíróági hatáskörbe tartozik a Pp. 20. § (3) bekezdésének c) pontja alapján, az illetékesség tekintetében a jogszabály speciális rendelkezést

⁶⁸ uj.jogtar.hu: Nagykomentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 553-554. §-ához

⁶⁹ <https://coospace-obh.birosag.hu> - végrehajtási perek

nem tartalmaz, így a Pp. 25. § szerinti általános illetékesség szerinti bíróság előtt kell a keresetlevelet előterjeszteni.

A végrehajtás alá vonható követelések alól kivételt jelentenek a személyhez fűződő követelések, így például a tartásdíj.

A perben a felperesnek kell bizonyítani, hogy az adósnak harmadik személlyel szemben követelése van és az még nem volt esedékes, vagy a kötelezettségét megszegte. A felperes végrehajtást kérőt terheli azon tény bizonyítása, hogy az adós és a harmadik személy alperes milyen tartalommal kötött szerződést és hogy abból eredően a harmadik személynek fizetési kötelezettsége áll fenn az adóssal szemben.⁷⁰

Az alperes vitathatja az adós követelésének fennállását teljesítésre, elévülésre hivatkozással, írásbeli ellentmondásában mindazt előadhatja, amire az adóssal szemben folyamatban lévő perben hivatkozna.

A Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.054/2007/6. számú döntése értelmében, a perben a végrehajtást kérő felperessel szemben érvényesítheti az alperes mindazon védekezést, melyet az adóssal szemben érvényesíthetne, így például beszámítási kifogással élhet az adóssal szembeni ellenkövetelése alapján az általános szabályok szerint.

Rosszhiszemű a harmadik személy, amennyiben megállapítást nyer, hogy a követelés a végrehajtó lefoglalásának időpontjában fennállt és azt annak ellenére nem ismerte el a harmadik személy.

Viszontkereset benyújtására a Pp. 553. § rendelkezése alapján jelen perben sincs lehetőség.

A Pp. 554. §-a alapján, ha a harmadik személy a végrehajtó felhívása ellenére az adós követelésére vonatkozó nyilatkozatot vagy a követelés összegének befizetését, illetve a követelés tárgyának letétbe helyezését elmulasztotta, a végrehajtást kérő perköltségét a per eredményére tekintet nélkül köteles megtéríteni.⁷¹

⁷⁰ <https://coospace-obh.birosag.hu> - végrehajtási perek, Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.046/2015/11.

⁷¹ uj.jogtar.hu: Pp. 554. §

A Pp. 554. § tehát hasonlóan a foglalás tűrése iránti perre szankciót fűz a harmadik személy tekintetében a nemperes eljárásban való kötelezettségének nemteljesítése okán.

5. Végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódás engedélyezése iránti per

Az adós ingó- és ingatlan vagyontárgyának lefoglalása esetén az eljáró végrehajtónak meg kell vizsgálni a nyilvántartásokat, hogy terheli-e a vagyontárgyat zálogjog, illetve fel kell hívnia az adóst, hogy zálogjog fennállása tekintetében nyilatkozzon.

A Vht. 103/A. § (2) bekezdése alapján a vízi vagy légi jármű lefoglalása esetén a végrehajtó a megkeresi a vízi, légi járművek lajstromát, illetőleg nyilvántartását vezető hatóságot, hogy haladéktalanul adjon tájékoztatást a vagyontárgyat terhelő jelzálogjog jogosultjának adatairól és a végrehajtási jog bejegyzéséről.

A Vht. 103/B. § értelmében a 2014. március 15. napját megelőzően bejegyzett jelzálogjoggal terhelt ingóság lefoglalása esetén a végrehajtó a foglalási jegyzőkönyv másolatát megküldi a közjegyzőnek, hogy az ingóság lefoglalását jegyezze be a zálogjogi nyilvántartásba, és adjon tájékoztatást az ingóságon fennálló jelzálogjog jogosultjának adatairól.

Ingatlan esetén a jelzálogjog az ingatlan-nyilvántartásban bejegyzésre kerül, így az nyilvánosan és közhitelesen tartalmazza a jelzálogjogosult adatait.

A Vht. 114/A. § (1) bekezdése szerint a zálogjogosultnak a 114. § szerinti - alzálogjog esetén az alzálogjogosultnak a 140. § (6) bekezdés szerinti - értesítés kézhezvételét követő 15 munkanapon belül előterjesztett kérelmére a végrehajtást fogantatosító bíróság - alzálogjog esetén a 140. § (6a) és (6b) bekezdésére figyelemmel - a soron kívül meghozott végzésével megállapítja a zálogjogosult - alzálogjog esetén az alzálogjogosult - kielégítési jogának megnyíltát, és engedélyezi, hogy a végrehajtási eljárásba bekapcsolódjék, ha a zálogjoggal biztosított követelés jogalapja ésösszepszerűsége - önálló zálogjog esetén a jogalap és azösszepszerűség - nem vitatott.

Ugyanezen jogszabályhely (6) bekezdése szerint, ha az adós vagy bármelyik végrehajtást kérő a jogalapot vagy az összecszerűséget vitatja, és állítását valószínűsítette, az (1) bekezdés szerinti kérelmet a bíróság végzéssel elutasítja. Ebben az esetben a zálogjogosult - alzálogjog esetén az alzálogjog jogosultja - perrel érvényesítheti a zálogjogból eredő igényét.

A Pp. 555. §-a rendelkezik arról, hogy a zálogjogosult a végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódásának engedélyezése iránt akkor indíthat pert, ha a bíróság a kérelmét a bírósági végrehajtásról szóló törvény szerinti végrehajtási eljárásban azért utasította el, mert az adós vagy a végrehajtást kérő a zálogjoggal biztosított követelés jogalapját és összecszerűségét - önálló zálogjog esetén a jogalapot és az összecszerűséget - vitatta, és állítását valószínűsítette.

A valószínűsítés a vitatásnál többet jelent, a bizonyítás mértékét nem éri el, de az állított tény valamely módon való igazolása szükséges.

Jelen per előzmény eljárásában a végrehajtó felhívja az ingatlan vagy ingó vagyon tekintetében bejegyzett zálogjogosultat arra, hogy amennyiben korábban nem kezdeményezett végrehajtási eljárást - a zálogtárgy végrehajtás alá vonása okán, mivel a követelésének fedezete a végrehajtás okán veszélybe került -, kérheti a kielégítési jogának megállapítását, illetve a végrehajtási eljárásba való bekapcsolódás bíróság általi engedélyezését. Ennek oka, hogy ha a végrehajtási eljárás során az ingó- vagy ingatlan vagyontárgy árverés útján értékesítésre kerül - mivel az árverés útján való tulajdonszerzés eredeti szerzőismódnak minősül -, a zálogjog az árverési vevő tulajdonjogát nem fogja terhelni, így a követelése érvényesítésének hiányában annak fedezetét elveszíti annak ellenére, hogy a záloga alapján a vagyontárgyból kielégítési elsőbbség illetné meg.

Mindezek értelmében a zálogjogosult követelése ekkor nem az általános feltételek szerint lesz végrehajtható, hanem kizárólag annak okán, hogy a zálogtárgyra végrehajtási jog került bejegyzésre, ekként a szerződés felmondása és a teljesítési határidő lejárta nem feltétele a kielégítési jog megnyílt megállapításának.

A bíróság nemperes eljárás keretében felfüggeszti azon végrehajtási eljárást, melybe a zálogjogosult bekapcsolódni kíván, majd felhívja az adóst és a végrehajtást kérőt, hogy 8 napon belül nyilatkozzanak, miszerint a jelzálogjogosult követelésének jogalapját, illetve összecszerűségét

- önálló zálogjog esetén a jogalapot és az összegszerűséget - vitatják-e. A bíróság figyelmezteti az adóst és a végrehajtást kérőt, hogy amennyiben közokiratba van foglalva a szerződés, annak vitatása nem lehetséges.

A közokiratba foglalt szerződés alapján elrendelt bekapcsolódás esetén az adós a vitatását végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben érvényesítheti.

Ha valamely fél a zálogjogosult követelését vitatta, egyúttal a vitatását valószínűsítette, a bíróság a zálogjogosult bekapcsolódása iránti nemperes eljárás keretében elutasítja a kérelmét.

A Kúria Pfv.I.20.944/2014 számú perben akként rendelkezett, hogy amennyiben a bíróság nemperes eljárás keretében a zálogjogosult kérelmét elutasítja, a végzés rendelkező részében, vagy indoklásában tájékoztatni kell a zálogjogosultat arról, hogy igényét külön perben érvényesítheti, és amennyiben ezt 8 napon belül benyújtja és igazolja, a nemperes bírósági eljárásban elrendelt végrehajtás felfüggesztésének hatálya a peres eljárás hatálya alatt fennmarad.

Amennyiben az adós vagy a végrehajtást kérő a követelést részben ismeri el, és a követelés nem közokiraton alapul, a bíróság felhívja a zálogjogosultat, hogy a kérelmét a csökkentett összeg tekintetében fenntartja-e. Ha a kérelmet ezen mérsékelt és elismert összeg erejéig fenntartja, a nemperes eljárásban a bíróság a kielégítési jog megnyílását ezen összeg erejéig állapítja meg, és engedélyezi a zálogjogosult bekapcsolódását a végrehajtási eljárásba. Ha ellenben továbbra is a teljes összeg vonatkozásában kéri a bekapcsolódás engedélyezését, úgy nemperes eljárás keretében a bíróság a kérelmet elutasítja, és a zálogjogosult az igényét bekapcsolódás engedélyezése iránti perben érvényesítheti. Ha a követelés közokiraton alapul, a felek a követelést nem vitathatják.

A zálogjogosultnak ekkor nyílik meg a lehetősége a végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódás engedélyezése iránti per kezdeményezésére.

Kiemelendő, hogy nem szükséges megvárni a zálogjogosultnak, hogy a nemperes eljárásban kelt bekapcsolódás iránti kérelem elutasításáról rendelkező végzés jogerőre emelkedjen, mivel, ha a végzés kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül pert kezdeményez felperesként a zálogjogosult, abban az esetben a nemperes bírósági eljárás során kelt végrehajtás felfüggesztését

elrendelő végzés kiterjed a peres eljárásra is. A nemperes eljárásban a per kezdeményezését igazolni kell.

Ha ezt a határidőt a zálogjogosult elmulasztja, a peres eljárásban kérheti a végrehajtási eljárás felfüggesztését, de azt elrendelni a bíróságnak a nemperes eljárás során meghozott eljárás felfüggesztésével szemben nem jogszabály által kötelező, hanem a bíróság mérlegelésétől függ.

A peres eljárás során a bíróság ugyanazokat a feltételeket vizsgálja a vitatásra is figyelemmel, mint amit a nemperes eljárás keretében, vagyis nem a végrehajtás elrendelésének általános feltételét, hanem a bekapcsolódás engedélyezésére vonatkozó feltételeket.

Amennyiben a bíróság a kereseti kérelemnek helyt ad, ítéletben megállapítja, hogy a zálogjogosult kielégítési joga megnyílt a ingatlan adós tulajdonát képező tulajdoni illetősége tekintetében az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett zálogjog erejéig, egyúttal engedélyezi a végrehajtási eljárásba való bekapcsolódást.

Az ítéletben rendelkezni kell a végrehajtási eljárás felfüggesztésének megszüntetéséről és a végrehajtási eljárás folytatásáról a Vht. rendelkezései alapján.

A tanulmányban kifejtettek értelmében a végrehajtási eljárás, mint nemperes eljárásban nem érvényesíthető jogok és vitatások a végrehajtási perekben bizonyítási eljárás mellett lefolytathatóak, így megfelelő jogvédelmet biztosítanak az adósoknak, a végrehajtást kérőknek, illetve a harmadik személynek, aki a nemperes eljárásban félként nem vesz részt.